

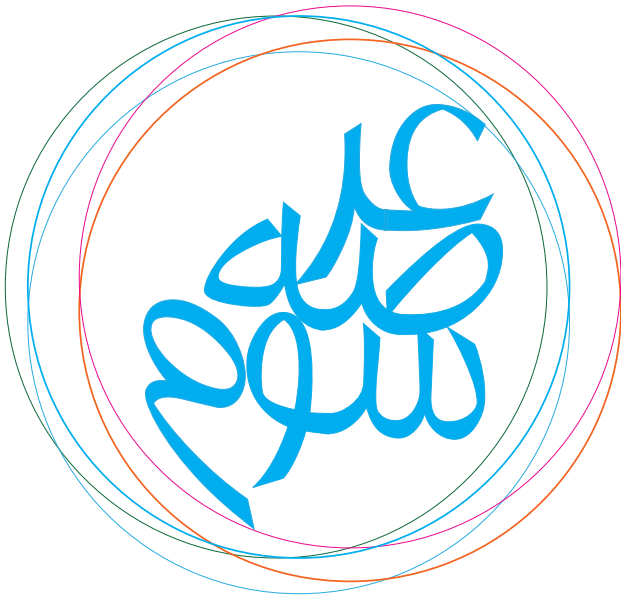

بنیاد

مستضعفان

نقش بنیادها در اقتصاد ایران

۴	فصل اول) بنیاد مستضعفان
۵	مقدمه
۸	شناختنامه
۱۲	منابع مالی
۱۴	شرکت‌های وابسته به بنیاد مستضعفان
۱۷	بنیاد مستضعفان؛ غول ساخت و ساز در ایران
۱۸	بنیاد؛ بازیگر اصلی صنعت و معدن ایران
۱۹	از کاخ و موزه‌داری تا شهرسازی و مجتمع‌های رفاهی
۲۱	۴۳ درصد درآمد بنیاد مستضعفان در جیب بنیاد علوی
۲۶	درآمد بنیاد کجا هزینه می‌شود؟
۲۷	غول اقتصادی ایران، معاف از مالیات
۲۹	منابع انسانی
۳۰	آتش پلاسکو چون نوری بر بنیاد
۳۱	فعالیت‌های برون مرزی بنیاد
۳۳	کاسبان تحریم
۳۴	نتیجه‌گیری
۳۵	فصل دوم) سعیدی کیا؛ از سودای ریاست جمهوری تا ریاست بنیاد مستضعفان
۳۷	محمد سعیدی کیا کیست؟
۳۹	اصلاح طلب یا اصولگرا؟
۴۰	سابقه جبهه
۴۱	انتخابات در ایران آزاد و سالم است
۴۲	خانواده
۴۳	لینک‌ها
۴۵	درباره عرصه سوم
۴۶	تعریف جامعه مدنی از منظر عرصه سوم

بنیاد

مستضعفان

نقش بنیادها در اقتصاد ایران

مقدمه

«شاه رفت، امام آمد!» جمله خیلی کوتاه و صریح بود ولی ساده و کم هزینه نبود، چرا که با رفتن شاه هزاران نفر از مدیران، رجال سیاسی و فرهنگی و اقتصادی با او رفتند و آنها که ماندند عموماً به دست آنانی که با «آیت الله خمینی» آمدند به جوخه‌های اعدام سپرده شدند. خمینی که آمد، قبیله ای با او بر سرکار آمدند که به اموال خانواده سلطنتی و مدیران و کسانی که با او کار کرده بودند به چشم غنائم جنگی نگاه می‌کردند و شبانه به غارت و چپاول آن مشغول شدند. هر کس هر طرفداری از شاه را می‌یافت به او حمله ور می‌شد، اموالشان را تصاحب می‌کرد و هیچ ثروتمند غیرانقلابی‌ای در امان نبود. خیلی زود خبر به آیت الله رسید و او نه برای تامین امنیت قربانیان، بلکه برای تصاحب اموال پا به صحنه گذاشت و به شورای انقلاب که توسط گماردگان‌اش تشکیل شده بود، دستور داد تا هرچه سریعتر هرچه از شاهپون مانده را مصادره کنند و به حسابی بانکی به نام شورای انقلاب یا حساب شخص خودش، واریز کنند. در متن [نامه او به شورای انقلاب](#) آمده است: «به موجب این مکتوب مأموریت دارد که تمام اموال منقول و غیرمنقول سلسله پهلوی و شاخه‌ها و عمال و مربوطین به این سلسله را که در طول مدت سلطه غیرقانونی از بیت المال مسلمین اختلاس نموده‌اند به نفع مستمندان و کارگران و کارمندان ضعیف مصادره نماید و منقولات آن در بانک‌ها با شماره به اسم شورای انقلاب یا اسم اینجانب سپرده شود و غیرمنقول

از قبیل مستغلات و اراضی ثبت و مضبوط شود تا به نفع مستمندان از هر طبقه صرف گردد، در ایجاد مسکن و کار و غیرذالك، به جمیع کمیته‌های انقلاب اسلامی در سراسر کشور دستور می‌دهم که آنچه از این غنایم بدست آوردند در بانک با شماره معلوم بسپرنند و به دولت ابلاغ نمایند که این غنایم مربوط به دولت نیست و امرش با شورای انقلاب است و آنچه مأمورین دولت بدست آورده‌اند یا می‌آورند باید به همین شماره به بانک تحویل دهند و کسانی که از این اموال چیزی بدست آورده‌اند، باید فوراً به کمیته‌ها یا بانک تحویل دهند و متخلفین مورد مواخذه خواهند بود.» یعنی حتی پیاده نظام‌اش را نیز تهدید کرد که هرچه برده‌اند را به حسابی که بزودی باز می‌شود واریز کنند و معلوم نشد که در دادگاه بررسی کردند که کدام اموال مصادره شده از راه اختلاس و رانت حاصل شده بوده و کدام بخش به ناحق مصادره شده است.

اینگونه کمیته‌های انقلاب تمام اموالی که از وابستگان نظام پهلوی باقی مانده بود را مصادره و به نام «بنیاد مستضعفان» ثبت کردند از هتل‌ها و کارخانجات گرفته تا برج پهلوی در خیابان پنجم منتهن در قلب نیویورک آمریکا. همه را به نام مستضعفان، در اختیار گرفتند و قرار شد از درآمد حاصله به داد مردم فقیر و مستمند برسند. با پایان جنگ و باقی ماندن هزاران جانباز روی دست حکومت، آیت الله خمینی دستور داد نام بنیاد را به بنیاد جانبازان تغییر دهند تا معیشت جانبازان در اولویت قرار گیرد، اما کوتاه مدتی پس از روی کار آمدن علی خامنه ای مجدد نام مستضعفان به جانبازان اضافه شد و نامش شد «بنیاد مستضعفان و جانبازان». در دولت محمد خاتمی وقتی قرار شد با ادغام چند بنیاد انقلابی «بنیاد شهدا و امور ایثارگران» تشکیل شود، رهبر ایران موافقت کرد که ماموریت بنیاد در حوزه جانبازان به این بنیاد تازه تاسیس واگذار شود تا دوباره نام بنیاد به بنیاد مستضعفان باز گردد.

” اگرچه با تصویب اساسنامه توسط شورای انقلاب در سال ۱۳۵۹، ریاست این بنیاد به نخست وزیر واگذار شد و دو نخست وزیر ایران یعنی رجایی و میرحسین موسوی تا سال ۶۸ اداره این بنیاد را بر عهده داشتند ولی این بنیاد هیچ‌گاه

به دولت یاسخو نبوده و هیچ
دستگاه نظارتی هم حق نظارت
بر دخل و خرج آن نداشته است.
روسای آن از سال ۱۳۶۸ به بعد
توسط رهبر ایران منصوب شده
و آنها نیز تنها به رهبر یاسخو
بودند.

با ورود برخی شرکت‌های وابسته به بازار بورس و تصویب قانون شفافیت مالی شرکت‌های غیردولتی و الزام آنها به ارائه اسناد مالی به سازمان بورس، بنیاد مستضعفان برای اولین بار قبول کرد اسناد مالی را در اختیار سازمان بورس قرار دهد و باز برای اولین بار در سال ۱۳۹۵ صورت حساب‌های مالی خود را منتشر کرد تا گوشه‌ای از اموال، دارایی‌ها و سود سالیانه این بنیاد مشخص شود. هرچند این گزارش می‌تواند تمام واقعیت نباشد، چراکه سازمان بازرسی کل کشور یا دیوان محاسبات کشور هیچ‌کدام صلاحیت ورود به اسناد مالی این بنیاد به عنوان نهادی تحت نظارت رهبر ایران را ندارند. ضمن اینکه گزارش مالی سال ۱۳۹۶ بنیاد نیز هنوز منتشر نشده است.

شناسنامه

سال تاسیس: ۹ اسفند ۱۳۵۷ (تاسیس به دستور رهبر وقت ایران)
هدف تاسیس: مصادره اموال بنیاد پهلوی و تمام وابستگان به نظام شاهنشاهی و هزینه کرد آن به نفع مستضعفان

رئیس فعلی: محمد سعیدی کیا

سطح فعالیت: بین المللی و ملی

تعداد کارکنان

ستادی، استانی، کارمندان و کارگران: ۳۹۳۰۵ نفر

نیروهای برون سپاری: ۱۰۲۲۲ نفر

کارکنان و نیروهای خدماتی: نامعلوم

موسسات وابسته: سازمان اموال و املاک بنیاد، شرکت نفت بهران، بانک سینا، ایرانسل، بنیاد علوی و ۱۸۵ شرکت وابسته

سطح فعالیت: بین المللی، آنلاین

شفافیت مالی: با تصویب قانون شفافیت مالی شرکت های غیر دولتی و الزام آنها به ارائه اسناد مالی به سازمان بورس در سال ۱۳۹۳، بنیاد مستضعفان در سال ۱۳۹۵ صورت حساب های مالی خود را منتشر کرد.

هدف تاسیس: مصادره اموال بنیاد پهلوی و تمام وابستگان به نظام شاهنشاهی و هزینه کرد آن به نفع مستضعفان

تاسیس

تاسیس به دستور آیت الله خمینی

۱۳۵۷
۹ اسفند

ریاست: علینقی خاموشی

۱۳۵۹
۲۱ تیر

اساسنامه بنیاد مستضعفان به تصویب شورای انقلاب رسید و فعالیت این بنیاد رسمی شد

ریاست: محمدعلی رجایی
به حکم آیت الله خمینی

۱۳۵۹
۲۶ شهریور

ریاست: میرحسین موسوی
به حکم آیت الله خمینی

۱۳۶۰
۱۳ آذر

ریاست: محسن رفیق دوست
به حکم آیت الله خامنه‌ای

۱۳۶۸
۱۵ شهریور

ریاست: محمد فروزنده
به حکم آیت الله خامنه‌ای

۱۳۷۸
۳۱ تیر

ریاست: محمد سعیدی کیا
به حکم آیت الله خامنه‌ای

۱۳۹۳
۳۱ تیر

منابع مالی

بودجه دولتی

ردیف بودجه دولتی: ندارد

درآمد سازمان ها

درآمد فعالیت های اقتصادی شرکت ها و سازمانهای وابسته: ۱۶ هزار میلیارد تومان

درآمد املاک

درآمد نقل و انتقال املاک: نامعلوم

منابع مالی

تنها منبع مالی اولیه این بنیاد، اموال مصادره شده بنیاد پهلوی و افراد حقیقی وابسته به نظام پهلوی بوده است. با مرور زمان شرکت‌های اقتصادی متعددی با منابع مالی بنیاد تاسیس و فعالیت‌های اقتصادی آنها توسعه یافته و درآمدهای کلانی نصیب بنیاد کرده است از جمله ورود بنیاد به فروش نفت و فعالیت‌های مالی و بانکی و ساخت و سازهای گسترده که با رانت حکومتی ممکن شده است.

بر اساس صورتهای مالی سال ۱۳۹۵،
میزان دارایی‌های این بنیاد بیش از ۵۶۰۰۰
میلیارد تومان می‌باشد که با توجه
به اینکه عمده دارایی‌های شرکت‌ها
در صورتهای مالی بر اساس ارزش اسمی و
نه ارزش واقعی قیمت گذاری می‌شوند،
این رقم می‌تواند به چندین برابر
افزایش یابد.

از نظر میزان درآمد نیز رقم اعلام شده برای درآمد حاصل از فروش کالا و خدمات در سال ۱۳۹۵ بیش از ۲۸۳۵۰ میلیارد تومان بوده که حدود ۳۵٪ آن ناشی از فروش کالا عمدتاً در بخشهای صنایع غذایی و کشاورزی، نفت و انرژی و صنعت و معدن و حدود ۶۵٪ ناشی از ارائه خدمات عمدتاً در بخشهای خدمات مالی و بانکی، فناوری اطلاعات و صنعت و معدن بوده است. نهایتاً میزان سود خالص بنیاد در سال ۱۳۹۵، ۲۷۰۰ میلیارد تومان و سود انباشته سنواتی آن بیش از ۱۳۸۰۰ میلیارد تومان برآورد گردیده است. اعدادی که در صحت آن باید تردید کرد.

هتل استقلال: نام این هتل در گذشته رویال هیلتون تهران بود که پس از انقلاب مصادره شد و در اختیار بنیاد مستضعفان قرار گرفت.

شرکت‌های

وابسته به بنیاد

مستضعفان

بنیاد مستضعفان فعالیت اقتصادی بسیار گسترده ای دارد از هتل داری و گردشگری گرفته تا فروش نفت و خدمات تلفن و اینترنت و بانکداری و انبوه سازی. این بنیاد در مجموع، مالک ۱۱ هلدینگ بزرگ اقتصادی با ۱۸۵ شرکت زیرمجموعه^۲ است. به عبارت دیگر بنیاد با این حجم از فعالیت اقتصادی از قدرتمندترین نهادهای اقتصادی وابسته به رهبر ایران است. فهرست عمده فعالیت بنیاد و شرکت های وابسته^۳ به این شرح است:

۱- حمل و نقل و خدمات

- گروه گسترش ارتباطات و فناوری اطلاعات
- هلدینگ سیاحتی، مراکز تفریحی و حمل و نقل پارسیان
- هلدینگ مالی و سرمایه گذاری سینا
- بانک سینا
- بیمه سینا
- شرکت هتل های پارسیان (صاحب ۲۱ هتل در سراسر ایران)

۲- عمران و انرژی

- هلدینگ مسکن و عمران ایران
- هلدینگ پایا سامان پارس
- گروه برق و انرژی صبا
- شرکت آزاد راه تهران-شمال
- هلدینگ انرژی گستر سینا
- شرکت حفاری و انرژی پدکس

۳- صنایع و معادن

• هلدینگ گسترش پایا صنعت سینا

- جنرال مکانیک
- شرکت ایران چوب
- ایران ابزار،
- شیشه و گاز،
- آجر پرجلا،
- تیزرو،
- سینا کاشی،
- ایران پویا،
- چینی ایران،
- دوده صنعتی فام،
- شرکت پالایش قطران زغال سنگ،
- پمپ پارس،
- لاستیک سازی شاما شرکت های ایران تایرو لاستیک خوزستان

• هلدینگ صنایع معدنی کاوه پارس

- شرکت سیمان هگمتان
- شرکت سیمان تهران
- شرکت سیمان ایلام
- شرکت سیمان لوشان
- شرکت پیوند گلستان
- شرکت سیمان گیلان سبز
- شرکت فولاد کاوه جنوب کیش

• شرکت نفت بهران (مالک بزرگترین کارخانه روغن صنعتی و تصاحب بیش از یک سوم بازار مصرف روغن صنعتی در ایران)

• شرکت سرمایه گذاری پانید پارس

• شرکت سرمایه گذاری صنایع چوبی و سلولزی پارس

- صنعت چوب شمال،
- نئوپان خلخال،
- ایران چوب،
- پیوند هراز
- نئوپان کارون

• شرکت سرمایه گذاری صنایع پوشان پارس

- شرکت میهن باف،
- شرکت سلک باف

- شرکت نجف آباد،
- شرکت نساجی حجاب شهرکرد،
- شرکت الیاف،
- شرکت تولیدی نخ تبد

۴- صنایع غذایی

• هلدینگ کشاورزی و دامپروری فردوس پارس

- شرکت سرمایه گذاری گوشت و شیر پارس

• هلدینگ صنایع غذایی سینا (این شرکت با دارا بودن ۹۱۶ قلم از انواع محصولات غذایی که در ۲۰ گروه اصلی تولید می گردد دارای سهم قابل توجه ای در بازار غذایی کشور می باشد)

- بهنوش ایران
- لبنیات پاک
- پاکدیس
- پروتئین گستر سینا
- گلوکوزان
- صنایع غذایی مهرشهر
- مرغ خانگی
- دوغ آبعلی

• هلدینگ زمزم ایران (مالک ۱۳ شرکت زمزم در ۱۳ استان ایران و تصاحب ۳۵ درصد بازار مصرف نوشابه، ماءالشعیر، آب میوه، ساندیس و آب معدنی ایران)

• شرکت کشت و صنعت شهید مطهری

• هلدینگ قند بنیاد

- شرکت قند اصفهان،
- قند شیروان،
- قند قزوین،
- قند چهارمحال
- قند سازند

۵- سازمان اموال و املاک

• املاک علوی (املاک ثبت شده بنیاد پهلوی)

- شرکت خدمات مهندسی و شهرسازی علوی

• املاک استانها (صاحب دفتر نمایندگی در تمامی استانهای کشور)

- ساختمان پلاسکو تهران

۶- موسسه فرهنگی موزه های بنیاد

بنیاد مستضعفان؛ غول ساخت و ساز در ایران

بنیاد مستضعفان ثروتمندترین شرکت انبوه سازی ایران است. ۳ هلدینگ بزرگ وابسته به این بنیاد مالک ۱۷ شرکت بزرگ ساخت و ساز است که بیشترین پروژه های ساخت و ساز در ایران را در دست دارند. شرکت های فعال در ساخت و ساز به مالکیت بنیاد مستضعفان^۴ به این شرح اند:

۱- شرکت پایا سامان پارس

- شرکت جنرال مکانیک،
- شرکت ملی ساختمان،
- شرکت رامان، شرکت دی،
- شرکت لانیز،
- شرکت تالون،

۲- شرکت عمران و مسکن ایران

- شرکت عمران و مسکن شرق،
- شرکت عمران و مسکن ایران،
- شرکت تولید مسکن خاور،
- شرکت کیانمهر،
- شرکت اسکان کویر یزد،
- شرکت خانه،
- شرکت بنیاد سازه

۳- شرکت مدیریت طرح آتیه سازان

- شرکت آتی ساز،
- شرکت مهستان،
- شرکت ونک پارک،
- شرکت سامان ایران،
- شرکت خانه ایرانیان
- شرکت عمران و توسعه شهرک قدس

بنیاد؛ بازیگر
اصول صنعت
ومعدن ایران

۱۶ شرکت فعال بنیاد مستضعفان
با سرمایه‌گذاری ای بالغ بر ۷۰۰۰
میلیارد تومان در حوزه معدن و
صنایع معدنی، بزرگترین سرمایه
گذار این حوزه به‌شمار
می‌آیند.

به گفته محمد اتابک مدیرعامل شرکت گسترش صنایع معدنی کاوه پارس، بنیاد سرمایه‌گذاری‌های معدنی و صنایع معدنی خود را از طریق شرکت گسترش صنایع معدنی کاوه پارس با ۱۶ شرکت زیرمجموعه انجام می‌دهد. ما هم در حوزه معدن و هم در حوزه صنایع معدنی سرمایه‌گذاری‌های سنگینی انجام داده‌ایم و با این روند به زودی به یکی از بازیگران اصلی این حوزه تبدیل می‌شویم.

از کاخ و موزه داری تا شهر بازی و مجتمع های رفاه

وقتی گفته می شود بنیاد مستضعفان تمام اموال بنیاد پهلوی و وابستگان به نظام پهلوی را مصادره کرده یعنی هرچه موزه و کاخ از آن دوران هم مانده بوده را مال خود می داند حتی به موزه ها که جزء اموال شخصی خاندان پهلوی نمی شود بلکه دارایی های وزارت فرهنگ و میراث فرهنگی کشور هست هم چشم طمع دارد و برای تصاحب آنها حکم قضایی هم گرفته است. دو کاخ سعدآباد و نیاوران از جمله این کاخ هاست که به رغم اینکه طی سالیان متمادی زیر نظر سازمان میراث فرهنگی بود ولی بالاخره در سال ۱۳۸۷ دادگاه سند ملکی آن را به نام بنیاد مستضعفان **صادر کرد**.^۵ حکمی که بدون وابستگی بنیاد مستضعفان به بیت رهبری بعید بود صادر شود. سعیدی کیا در خصوص منازعه بنیاد و سازمان میراث فرهنگی **می گوید**:^۶ «در مورد این کاخ ها هم دو بار به آقای جهانگیری نامه نوشتم. گفتم ما سند کاخ سعدآباد را داریم. ولی با این حال حرفی نداریم که دولت بخواهد از آن بهره برداری کند. منتها بیابید با هم تفاهنامه بنویسیم که بهره برداری آن با شماست (یعنی دولت). یعنی کار قانونی باشد وگرنه حتی پول هم نمی خواهیم. ولی به هر حال الان کار به قوه قضاییه کشیده شده و ما هم هر چه قانون بگوید اطاعت می کنیم. ولی کلا نباید زیاد به این اخبار هیجانی توجه کرد.

آیا بنیاد به فکر حفظ و نگهداری اموال فرهنگی است یا درآمد زایی در سر دارد؟ سعیدی کیا به این سوال اینگونه پاسخ می دهد: «ما همه آنها را بهره برداری و نگهداری می کنیم. هر کدام از خانه هایی که میراثی باشد را به بهترین نحو نگهداری می کنیم. تازه اگر هم آن را بفروشیم فرقی نمی کند. چون به هر حال میراث فرهنگی موظف است چه ما مالک آن باشیم و چه حسن آقا... بر نگهداری از آن نظارت داشته باشد.» در واقع او بر این واقعیت اعتراف دارد که بنیاد در پی تصاحب سند مالکیتی و بعد فروش اموال به نیت جلب درآمد است و بس.

به این اموال فرهنگی مصادره شده می توان به مجموعه بزرگ شهربازی ارم تهران، بولینگ عبده تهران و مجتمع تفریحی توچال اشاره کرد که بنیاد مالکیت آنها را تصاحب کرده است.

کاخ نیاوران: این کاخ در مجموعه باغ نیاوران در میدان نیاوران تهران واقع شده که پس از انقلاب به مصادره نیروهای انقلابی درآمد.

۴۳ درصد درآمد بنیاد مستضعفان در جیب بنیاد علوی

«بنیاد علوی اصلی ترین و مهم ترین بخش در عرصه فعالیت های اجتماعی بنیاد مستضعفان به حساب می آید.» این تعریفی است که سعیدی کیا رئیس بنیاد مستضعفان از بنیاد علوی ارائه می کند، بنیادی که در واقع همان بنیاد پهلوی است که تغییر نام داده است. علاوه بر این بنیاد علوی سهم قابل توجهی از درآمد شرکت های بنیاد مستضعفان را نیز دریافت می کند. سعیدی کیا در این خصوص می گوید: ^۷ «طبق مصوبه هیأت امنای در سال اول برنامه پنجم بنیاد (سال ۹۵) ۳۰ درصد سود بنیاد بابت محرومیت زدایی به بنیاد علوی اختصاص یافت. بیش از این حدود ۸ درصد سود بنیاد برای محرومیت زدایی به بنیاد علوی اختصاص می یافت. هر سال تلاش می کنیم بیش از پیش به اهداف عالیه بنیاد نزدیکتر شویم. در سال جاری (۹۶) نیز ۴۳ درصد از سود شرکت های تحت پوشش این نهاد صرف محرومیت زدایی می شود.»

مجموع املاکی که در مالکیت بنیاد علوی قرار دارد معلوم نیست چه میزان است.

سعید کیا مدعی است تاکنون حدود ۴۰ هزار سند از اسناد بنیاد علوی به ارزش ۶۰۰ میلیارد تومان به مردم مناطق محروم واگذار شده که ۹۹ درصد آن هبه از سوی مقام معظم رهبری بوده است. اما او نگفته ارزش کل املاک که در اختیار دارد چه قدر است.

لیست املاک بنیاد پهلوی واگذار شده به بنیاد علوی^۸

بنیاد علوی نام موخر بنیاد پهلوی در آمریکا است که کلیه اموال آن پس از انقلاب مصادره و به بنیاد مستضعفان تعلق گرفت و تغییر نام داد. در سال ۱۳۷۱ نام این نهاد به بنیاد علوی تغییر یافت. در بررسی و مطالعه ارزش دارایی‌های توقیف شده در روزهای پس از انقلاب باید توجه داشت که:

- ارقام نوشته شده در جدول بر اساس گزارش‌های دولتی تهیه شده اند.
- در زمان قیمت گذاری بر روی این املاک نرخ دلار در کشور حدود ۷ تومان بوده است.
- ارزش دلار در سال ۵۷ حداقل ۳۰۴۶ برابر ارزش امروزی آن بوده است.
- ارزش بسیاری از املاک و زمین‌های مصادره شده به دلیل گسترش شهرها چندها یا چندصد برابر شده است.

املاک بنیاد پهلوی - بانک‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و بیمه‌ها

نام بنگاه	میزان سهم	سرمایه
بانک عمران	٪۱۰۰	۵ میلیارد ریال
بانک ایرانشهر	٪۳۰	۳ میلیارد ریال
بانک توسعه صنعتی ایران	٪۳٫۱	۳ میلیارد ریال
بانک اعتبارات	٪۲	۵/۱ میلیارد ریال
بانک ایران و انگلیس	٪۱	یک میلیارد ریال
صندوق تضمین صنعتی	نامعلوم	۱۱ میلیون دلار
عمران ترینوال	٪۳۰	۱۲ میلیون دلار
شرکت سرمایه‌گذاری ایرانشهر	٪۲۱	۷۰ میلیون ریال
بانک فرست نشنال ویسکانسین میلواکی - آمریکا - از طریق بانک عمران	٪۵	نامعلوم
هیسپان - ایران	٪۱۱	۱۵۰ هزار دلار
بیمه ملی	٪۸۰	۸۰۰ میلیون ریال

املاک بنیاد پهلوی - صنایع

نام بنگاه	میزان سهم	سرمایه
سیمان تهران	٪۲۵	۱۵/۱ میلیارد ریال
سیمان فارس و خوزستان	نامعلوم	۳۰۵ میلیارد ریال
مونتکس	٪۳۵	۱۲ میلیارد ریال
پاناسوز- سهام از طریق سیمان فارس و خوزستان	٪۹۵	نامعلوم
ایرانیت	٪۳۰	نامعلوم
شرکت معدنی سنگواره	٪۴۰	نامعلوم
جنرال موتورز ایران	٪۱۰	۵/۱ میلیون دلار
بی.اف.گودریچ ایران	٪۴۵	۹۱۷ میلیون ریال
هپکو	٪۴۵	نامعلوم

املاک بنیاد پهلوی - بین المللی

نام بنگاه	میزان سهم	سرمایه
ساختمان بنیاد پهلوی در نیویورک	٪۱۰۰	۵/۱۴ میلیون دلار
پروژه کانال استریت در نیو اورلئان	نامعلوم	نامعلوم

املاک بنیاد پهلوی - هتل ها

میزان سهم	نام هتل
%۱۰۰	هتل دربند
%۱۰۰	هتل هیلتون
%۱۰۰	هتل اوین و ونک (تهران)
%۱۰۰	هتل جدید بابلسر
%۱۰۰	هتل قدیم و جدید چالوس
%۱۰۰	هتل هایت خزر
%۱۰۰	هتل قدیم و جدید رامسر - ساحل دریای خزر
%۱۰۰	هتل خرمشهر
%۱۰۰	هتل شیراز
%۱۰۰	هتل مشهد
%۱۰۰	هتل بوعلی
%۱۰۰	هتل آبعلی
%۱۰۰	هتل شاهی
%۱۰۰	هتل آبعلی آمل
%۱۰۰	متل جدید سخت سر

املاک بنیاد پهلوی - مجموعه های توریستی - تفریحی

میزان سهم	نام هتل
٪۱۰۰	نمک آبرود در نزدیکی چالوس
٪۱۰۰	ویلا در رامسر و بابلسر
٪۱۰۰	باشگاه و کازینو رامسر
٪۱۰۰	کازینو هایت
٪۱۰۰	کازینو کیش
٪۲۰	یک هتل، یک کازینو و ۱۰۰۰ ویلا در جزیره کیش - از طریق بانک عمران
٪۲۵	رستوران فرودگاه مهرآباد

۲۵

املاک بنیاد پهلوی - مسکونی و تجاری

میزان سهم	نام هتل
٪۴	پروژه شهرک سازی شرکت شهرآرام
٪۱۰۰	پروژه ۲۱۹ واحدی بنگالوسازی در نزدیکی نیاوران- تهران
٪۱۰۰	سه برج چندین طبقه مسکونی و تجاری ونک
٪۳۰	۲۵ هزار واحد مسکونی گران قیمت در فرحزاد - متعلق به بانک عمران
نامعلوم	پروژه پانصد میلیون دلاری شهرسازی لویت شهر از طریق بانک عمران

درآمد بنیاد

کجا هزینه

می‌شود؟

میزان درآمد بنیاد به گفته سعیدی کیا در سال ۱۳۹۴ حدود ۲۴ هزار میلیارد تومان و در سال ۱۳۹۵ طبق آخرین برآوردها حدود ۲۶ هزار میلیارد تومان می‌شود که با توجه به سهام بنیاد در این شرکت‌ها، درآمد حاصل معادل ۱۶ هزار میلیارد تومان بوده است. فارغ از درستی یا نادرستی ادعای رئیس بنیاد (با در نظر گرفتن ارزش افزوده املاک و تعدد شرکت‌های سود ده، این اعداد به نظر واقعی نمی‌آید) پرسش این است که این درآمد کجا و چگونه هزینه می‌شود؟ سعیدی کیا مدعی است امسال ۴۳ درصد درآمد به بنیاد علوی تعلق گرفته است. تنها هدف تاسیس بنیاد مستضعفان، فقر زدایی و حمایت از مستضعفین بوده است. فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی یا به عبارتی ماموریت اصلی بنیاد مستضعفان به بنیاد علوی سپرده شده است بنابراین پرسش را اینگونه باید طرح کرد و آن اینکه ۵۷ درصد باقی مانده درآمد بنیاد مستضعفان به چه کسی یا کسانی تعلق می‌گیرد؟ این پول کجا هزینه می‌شود؟ [در گزارش حسابرسی سال ۱۳۹۵ آمده است:](#)^۱ «بنیاد در سال ۹۵ برابر با ۵۳۴ میلیارد تومان هزینه کمک‌های بلاعوض کرده است. (۳۲۶ میلیارد تومان به معاونت نظارت و حسابرسی دفتر رهبری، ۸۵ میلیارد تومان نیز بابت توزیع البسه، بن، هدایا و طرح سلامت و ۶۳ میلیارد تومان بابت خدمات فرهنگی، رفاهی و آموزشی)» این رقم از سرجمع درآمد ۱۶ هزار میلیاردی بنیاد در سال ۹۵ بسیار ناچیز است و در گزارش حسابرسی به نحوه هزینه کرد بقیه این درآمد پرداخته نشده است.

غول اقتصادی ایران، معاف از مالیات

مدیران بنیاد مستضعفان مدعی اند^۱ که همیشه مالیات خود را پرداخت کرده و از خوش حسابان سازمان امور مالیاتی بوده اند در همین راستا نیز صورت مالیات پرداختی خود در طول ۱۰ سال گذشته را منتشر کرده اند:

اینفوگرافیک / مالیات پرداختی گروه بنیاد مستضعفان از سال های ۸۴ تا ۹۵

اما مدیران بنیاد مستضعفان یک واقعیت مهم را پنهان می کنند و آن اینکه بنیاد مستضعفان از جمله بنیادهای انقلابی است که از مالیات معاف است ولی طبق دستور رهبر ایران شرکت های اقتصادی وابسته به این بنیاد باید مالیات فعالیت های اقتصادی را پرداخت کنند. این دستور نافی اصل معافیت مالیاتی بنیاد به عنوان یک نهاد انقلابی نیست حتی در گزارش حسابرسی سال ۹۵ این بنیاد نیز آمده است: «بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی از معافیت مالیاتی استفاده می کند. بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی در تاریخ ۲۹ بهمن ۱۳۶۷ و به استناد تبصره سه از ماده ۲ قانون مالیات های مستقیم که در ۲۷ بهمن ۱۳۸۰ تصویب شده و ابلاغیه ۲۳ تیرماه ۱۳۷۶ دفتر مقام معظم رهبری، تصویب شده که بنیاد مستضعفان از معافیت مالیاتی استفاده کند.» مجموع پرداختی آنها به سازمان امور مالیاتی طی ده سال، خود گواهی است بر معافیت مالیاتی این بنیاد، چراکه در خوشبینانه ترین حالت این رقم می تواند پوشش دهنده مالیات شرکت های وابسته باشد نه مالیات بنیادی که مدعی است تنها تاکنون ۴۰ هزار سند ملکی را به مستضعفین هدیه کرده است.

از سوی دیگر اگر به منابع درآمدی و هزینه ای دولت در قانون بودجه هم نگاه شود

دولت در جدول درآمدها، ردیفی به نام مالیات نهادهای انقلابی دارد یعنی هر سال مبلغی را به عنوان مالیات از نهادهای انقلابی دریافت می کند و در جدول بودجه های متفرقه که هزینه ها و اانشان می دهد همیشه ردیفی وجود دارد به نام استرداد مالیات نهادهای انقلابی، یعنی پولی که به عنوان مالیات دریافت می کند را یک جا بر می گرداند در واقع مالیات از نهادهای انقلابی از جمله بنیاد مستضعفان دریافت نمی کند.

منابع انسانی

بنیاد مستضعفان تا سال ۱۳۹۴ تعداد ۴۱ هزار ۵۷۰ کارمند رسمی و قراردادی داشته است. این بنیاد در سال ۹۵ با تعدیل نیروی انسانی عدد کارکنان خود را به ۳۹ هزار ۳۰۵ کارمند رسانده است. هدف بنیاد مستضعفان از تعدیل نیروی انسانی، برون سپاری فعالیت های این سازمان است بطوریکه سهم نیروی برون سپاری از ۸ هزار ۵۶۳ نفر در سال ۹۴ را به ۱۰ هزار ۲۲۲ نفر در سال ۹۵ افزایش داده است. جمعا بنیاد مستضعفان و شرکت های تابعه در سال ۹۵ معادل ۴۹ هزار ۵۲۷ نفر است.

آتش پلاسکو چون نوری بر بنیاد

آتش سوزی در ساختمان پلاسکو

صبح روز ۳۰ دی ماه ۱۳۹۵ وقوع آتش سوزی مهیب در پلاسکو و شعله ور شدن آتش در عین حال که به ویرانی این ساختمان تاریخی در تهران منجر شد ولی نوری بود بر حقایق پنهان مانده بنیاد مستضعفان. بنیادی

که با مصادره ساختمان‌های بیشماری در تهران و شهرستانها، آنها را در مالکیت خود درآورده و از مسئولیت آن فرار می‌کند. شاید تا پیش از این کسی حتی نمی‌دانست پلاسکو نیز از جمله ساختمان‌های مصادره شده‌ای است که یک شبه مالکیت آن به نام این بنیاد ثبت شده است. اما وقتی نوک پیکان اتهامات متوجه بنیاد و ریاست آن شد خیلی‌ها به واقعیت پی بردند. سعیدی کیا رئیس بنیاد در پاسخ به منتقدان گفت:^{۱۲} «این بنیاد سرقتی همه مغازه‌ها را واگذار کرده بود. ما هیچ چیزی در اختیار نداشتیم جز اصل مالکیت ساختمان. البته ما هم مسئولیتی داریم و از زیر بار مسئولیت شانه خالی نمی‌کنیم.» او وعده داد که دو ساله پلاسکو را نوسازی می‌کند ولی با گذشت دو سال هنوز هیچ اتفاقی در پلاسکو نیافتاده است جز آواربرداری.

فعالیت‌های برون‌مرزی بنیاد

بنیاد مستضعفان با در اختیار گرفتن تمام اموال و دارایی‌های بنیاد پهلوی در داخل و خارج کشور و تبدیل نام بنیاد پهلوی به بنیاد علوی در واقع دارای فعالیت‌هایی در خارج از کشور است اما سعید کیا مالکیت بنیاد علوی فعال در خارج کشور را **رد می‌کند و می‌گوید**^{۱۳} هیچ ارتباطی بین بنیاد علوی مالک ساختمان منهن با بنیاد علوی زیر مجموعه بنیاد در داخل وجود ندارد، ادعایی که البته به شوخی و برای فرار از مسئولیت حقوقی بنیاد علوی در محاکم بین‌المللی، خصوصا محاکم قضایی آمریکا عنوان می‌شود و با واقعیت فاصله دارد.

صادرات، واردات، جذب سرمایه‌گذاری خارجی، مشارکت با شرکت‌های خارجی در تکمیل و توسعه پروژه‌های بنیاد و مشارکت در بازسازی کشورهای عراق، سوریه و لبنان از جمله فعالیت‌های بین‌المللی بنیاد است. محمد سعیدی کیا رئیس بنیاد مستضعفان در این خصوص **می‌گوید**^{۱۴}: «قراردادی برای آوردن یک شریک آلمانی برای مشارکت در سرمایه‌گذاری ترمینال ۲ بندر شهید رجایی بستیم. قرار است بزرگ‌ترین اپراتور اروپایی در این بخش سرمایه‌گذاری کند که آلمانی است.» **او در پاسخ به این پرسش که آیا این سرمایه‌گذاری که گفتید، اولین سرمایه‌گذار خارجی شما بود می‌گوید**: «نه. در مورد شرکت «پاک» هم بوده است. می‌خواهیم کارخانه پاک را به مجاور یکی از دامداری‌های مان در ۲۰ کیلومتری تهران منتقل کنیم. در عین حال با یک شرکت فرانسوی به نام ساونسیا برای تولید پنیر صادراتی از طریق همین شرکت پاک مذاکراتی انجام شده که امیدواریم به زودی عملیاتی شود.» آیا بنیاد هم در کشورهای خارجی سرمایه‌گذاری می‌کند؟ سعیدی کیا در این خصوص می‌گوید: «چرا که نه. مثلا در حال مذاکره برای یک دامداری بزرگ در الجزایر هستیم. چون همانطور که می‌دانید ما در صنعت دامداری خیلی قوی هستیم.»

برج ۶۵۰ خیابان پنجم، یک آسمان خراش شهر نیویورک متعلق به بنیاد پهلوی، مصادره شده توسط بنیاد مستضعفان

کاسبان تحریم

کاسبان تحریم، شاید بهترین عنوانی باشد که بشود در دوران تحریم به بنیاد داد چراکه با وجود تحریم ها، این بنیاد است که با در اختیار داشتن دهها موسسه و شرکت اقتصادی می تواند نقش «دور زدن تحریم ها» را برعهده بگیرد. از همین روست که با بالا گرفتن تحریم ها، در آذر ۹۷ نشستی بین رئیس بنیاد مستضعفان و نمایندگی های جمهوری اسلامی در سایر کشورها و مدیران وزارت امور خارجه، در هتل استقلال تهران تشکیل می شود تا راهکارهای همکاری بنیاد را در دور زدن تحریم ها بررسی کنند. محمود فرازنده دستیار وزیر امور خارجه در جلسه هم اندیشی برای مقابله با تحریم ها^{۱۵} با مدیران ارشد بنیاد با اشاره به پتانسیل های گسترده بنیاد مستضعفان در حوزه صادرات می گوید: «بنیاد مستضعفان با شدیدتر شدن فشار تحریم ها جایگاه ویژه ای برای مقابله با تحریم های ظالمانه دارد و تسهیل تبادلات بنیاد مستضعفان با کشورهای مختلف می تواند نقش سازنده ای در بهبود وضعیت اقتصادی کشور و مقابله با تحریم های یک طرفه و جدید داشته باشد.» در پایان این نشست مقرر شد کارگروه هایی برای تحقق اهداف مشترک تشکیل شود.

با وجود این شرکت های بنیاد نیز از ترکش تحریم ها در امان نماندند. «شرکت حفاری نفت شمال»^{۱۶} از جمله شرکت های وابسته بنیاد مستضعفان است که به دلیل همراهی با پروژه هسته ای ایران در سال ۱۳۹۲ در لیست تحریم های اتحادیه اروپا قرار گرفت. هرچند این شرکت یک سال بعد از لیست تحریم های اتحادیه اروپا خارج شد اما خسارات زیادی به آن وارد کرد.

نتیجه گیری

بنیاد مستضعفان که با اموال مصادره شده بنیاد پهلوی و اطرافیان حکومت پهلوی و با هدف حمایت از مستضعفین و با دستور بنیانگذار انقلاب ۵۷ تشکیل شد، از ابتدا یک غول اقتصادی در نظام جمهوری اسلامی بود که نه در برابر ملت و دولت بلکه تنها به رهبر ایران پاسخگو بود و طی ۴۰ سال گذشته درآمدهای آن در محل غیرشفاف و پنهان هزینه شده است. بنابراین می توان گفت بنیاد مستضعفان نهادی است:

- انقلابی و پاسخگو به رهبر ایران،
- رئیس آن منصوب رهبر ایران است و معمولاً پنج سال یکبار تغییر می کند،
- پس از تعطیلی دهها شرکت زیان ده، این بنیاد امروزه صاحب ۱۱ هلدینگ بزرگ اقتصادی با ۱۸۵ شرکت وابسته است،
- بنیاد مستضعفان ثروتمندترین نهاد در صنعت ساخت و ساز است. این بنیاد با ۱۷ شرکت عمرانی بزرگترین غول ساخت و ساز ایران است. شهرک غرب تهران و برج های آتیه ساز معروف ترین پروژه های ساخت و ساز بنیاد است،
- بنیاد مستضعفان بزرگترین سرمایه گذار در معدن و صنایع معدنی ایران است،
- حجم املاک بنیاد مستضعفان در سراسر ایران نامعلوم و غیر شفاف است. این بنیاد مدعی است تاکنون ۴۰ هزار سند ملکی از املاک این بنیاد توسط رهبر ایران به مستضعفان هبه شده است،
- درصد قابل توجهی از بازار روغن صنعتی، ضد یخ، مواد غذایی، سیمان، کاشی و سرامیک، پوشاک و الیاف و نوشیدنی های ایران از آن بنیاد مستضعفان است،
- بنیاد مستضعفان یکی از بازوان قدرتمند اقتصادی رهبر ایران و تامین کننده منابع مالی طرح ها و برنامه های ایدئولوژیک رهبر ایران است. این بنیاد مانند سایر بنیادهای انقلابی از مالیات معاف و در برابر ملت و دولت پاسخگو نیست.

سعیدی کیا؛ از سودای

ریاست جمهوری تا

ریاست بنیاد مستضعفان

photo : Erfan Kouchari

محمد سعیدی کیا، ریاست بنیاد مستضعفان

پس از پنج دوره وزارت، اسب خود را در سال ۱۳۹۲ برای ریاست جمهوری زمین کرد، خیلی هم امید داشت که رای می آورد، ولی شاید فکرش را نمی کرد که از خان اول، یعنی «شورای نگهبان» نمی تواند عبور کند. محمد سعیدی کیا با تجربه چهار دوره وزارت در دولت میرحسین موسوی، هاشمی رفسنجانی، محمد خاتمی، محمود احمدی نژاد و سالها تجربه عضویت در پست های مدیریتی کلان همچون قائم مقامی بنیاد مستضعفان، مدیریت بنیاد مسکن، مدیریت پروژه بازسازی بم و ... اصلا باور نمی کرد، مورد تایید و حمایت رهبر ایران باشد ولی شورای نگهبان صلاحیت او را برای پست ریاست جمهوری رد کند. ولی این اتفاق افتاد تا نه تنها شانس ریاست جمهوری را از دست بدهد بلکه در هیات وزیران دولت حسن روحانی نیز جایی پیدا نکند. البته مثل همیشه او یک خریدار داشت و همان نیز حکم ریاست بنیاد مستضعفان، بزرگترین نهاد اقتصادی ایران را به نامش زد.

محمد سعیدی کیا کیست؟

محمد سعیدی کیا در سال ۱۳۲۵ در اصفهان متولد شد. او پس از اتمام تحصیلات متوسطه، تحصیلات خود را در رشته راه و ساختمان در دانشگاه امیرکبیر تهران تا مقطع کارشناسی ارشد ادامه داد. سعیدی کیا از دوران تحصیل از نیروهای انقلابی بوده است. مهدی مفتاح فرزند شهید محمد مفتاح از روحانیون مبارز انقلاب ۵۷ در بیان فعالیت های پدر در جریان برگزاری مراسم نماز عید فطر در شهریور ۱۳۵۷ که به خشونت کشیده شد به خاطره ای از حضور محمد سعیدی کیا در این مراسم **اشاره کرده و می گوید:**^{۱۷} «آقای سعیدی کیا چندی قبل (در سال ۱۳۸۱) به من فرمودند که در آن روز من جهت شرکت در راهپیمایی از مدتی قبل از ساعت هشت به زمین قیطریه آمده و چون زمین را در اشغال پلیس دیدم در کنار خیابان ایستاده بودم. با حضور شهید مفتاح جزء اولین کسانی بودم که به خدمت ایشان رسیده و سوال کردیم که آقا با این شرایط چه کنیم. ایشان چند لحظه ای تامل کرد و من که به دقت چهره ایشان را برای پاسخگویی به این سوال در این شرایط مهم تحت نظر داشتیم، حالت عرفانی خاصی را در آن لحظات در چشمان ایشان دیدم. سپس فرمودند که حرکت می کنیم.»

سعیدی کیا با پیروزی انقلاب از جمله جوانانی بود که خیلی سریع با ورود به فعالیت های اجرایی، پست های مدیریتی را یکی پس از دیگری تجربه کرد. او **فعالیت مدیریتی**^{۱۸} را از سال ۱۳۵۹ در راه و ترابری استان هرمزگان شروع کرد و یک سال بعد به سمت معاونت راهداری و هماهنگی امور استانهای وزارت راه منصوب شد. سعید کیا در سال ۱۳۶۳ مسوولیت نوسازی راه آهن و مدیریت خط و ابنیه راه آهن را عهده دار شد تا اینکه در سال ۱۳۶۴ به پیشنهاد میرحسین موسوی نخست وزیر وقت، و رای اعتماد مجلس، به وزارت راه و ترابری رسید. این اولین تجربه سعیدی کیا در سمت وزارت بود.

وزارت سعیدی کیا در وزارتخانه راه و ترابری دولت هاشمی رفسنجانی نیز ادامه یافت و او تا سال ۱۳۷۲ یعنی پایان دوره اول ریاست جمهوری هاشمی رفسنجانی در این وزارت خانه مشغول بود. اما او جایی در دولت دوم هاشمی نیافت لذا به بنیاد مستضعفان رفت و به عضویت هیات امناء این بنیاد درآمد. با روی کار آمدن محمد خاتمی، سعیدی کیا بار دیگر به دولت بازگشت و مسوولیت وزارت جهاد سازندگی را عهده دار شد. سعیدی کیا در دولت دوم خاتمی هم جایی نداشت لذا به ستاد اجرایی فرمان امام رفت و از آنجا مسوولیت پروژه بازسازی بم را قبول کرد. با روی کار آمدن محمود احمدی نژاد، سعیدی کیا برای بار چهارم وزیر شد و این بار سکان وزارت مسکن و شهرسازی را در اختیار گرفت. طبق روال او باز در دولت دوم احمدی نژاد هم تحمل نشد و به بنیاد مسکن انقلاب اسلامی کوچ کرد. او در پاسخ به این پرسش که چرا در دوره دوم روسای جمهور تحمل نشده ای **می‌گوید:^{۱۹} «زیرا بنده مشی خاص خود را دارم. از هر نظر. از نظر اخلاقی، سیاسی، کاری، اجرایی.»**

یک نکته در کارنامه مدیریتی محمد سعیدی کیا مشهود است و آن اینکه هر دولتی او را نخواسته است، رهبر ایران مشتری اش بوده است و معمولا پس از ترک دولت های سابق به نهادهای زیر مجموعه رهبر ایران پیوسته است. سعیدی کیا حتی پس از دریافت حکم رد صلاحیت توسط شورای نگهبان نیز، از چشم رهبر ایران نیافتاد و توانست مسوولیت مهمترین بنیاد اقتصادی تحت نظر رهبر ایران، یعنی بنیاد مستضعفان را در سال ۱۳۹۳ از آن خود کند. او هم اکنون ریاست این بنیاد را عهده دار است. محمدی گلپایگانی رئیس دفتر رهبر ایران در مراسم معارفه سعیدی کیا او را مقلد واقعی رهبر ایران خواند و به نقل از رهبر ایران **گفت:**^{۲۰} «من شما را به معنای واقعی کلمه مدیر جهادی می دانم و بدون هیچ ملاحظه ای مدیریت جهادی را اجرا کنید. سرمایه ها را برای مستضعفان بفروشید و کار را به عناصر ارزشی بسپارید.»

محمد سعیدی‌کیا، ریاست بنیاد مستضعفان

اصلاح طلب‌ها اصولگرا؟!

محمد سعیدی کیا کمتر مصاحبه سیاسی می‌کند و در محافل سیاسی معمولاً حضور ندارد. او همواره مورد تأیید رهبر ایران بوده و در تمام دولت‌ها (بجز دولت روحانی) در کابینه حضور داشته یعنی هم وزیر خاتمی بوده و هم وزیر احمدی نژاد. بنابراین سخت است که بشود خط سیاسی او را بر اساس سابقه‌اش دریافت اما خودش در جریان اعلام کاندیداتوری در سال ۱۳۹۲ خود را نزدیک به اصولگرایان معرفی کرده و **می‌گوید:**^۱ «بنده می‌گویم جزو هیچ گروه یا دسته‌ای نبودم و هیچ وقت نبودم اما به نظر خودم طیف بنده اصولگرایی است.»

او در بیان ملاک انتخاب مدیران اش در طول سال‌ها وزارت می‌گوید: «قبل از انتصاب افراد می‌پرسیدم آیا او با وصیت‌نامه و راه و روش امام (ره) و ولایت فقیه و قانون اساسی و ارزش‌های انقلاب منطبق بوده یا خیر؟ ملاک من اینگونه بوده نه اینکه فقط ببینم طرف متخصص هست یا نه.»

سعیدی‌کیا (سمت راست تصویر) در کنار اسحاق جهانگیری از چهره‌های شاخص اصلاح‌طلبان و معاون اول حسن روحانی

سابقه جبهه

محمد سعیدی کیا نه به عنوان رزمنده بلکه مدعی است به عنوان مسئول راه و ترابری در دوران جنگ ایران و عراق، بارها در مناطق جنگی حضور یافته تا مشکلات نظامیان را مرتفع سازد. او در این خصوص می‌گوید:^{۲۳} «در جبهه ها هم بوده ام. آیا می دانید وزارت راه و ترابری چقدر در جنگ بود یا نمی دانید؟ خیلی زیاد بود. اگر از فرماندهان جنگ بپرسید به شما خواهند گفت. بنده تقریباً همه نقاط کشور و شاید بعضی جاها را چندین بار رفته ام.»

جستجوهای ما برای یافتن تصویری از سعیدی‌کیا در دوران جنگ ایران و عراق به نتیجه نرسید

انتخابات در ایران آزاد و سالم است

انتخابات در ایران آزاد و سالم است این ادعای سعیدی کیا مرد همیشه در قدرت، جمهوری اسلامی است. او در معدود مصاحبه های سیاسی اش **می گوید:** «کسانی که حرف از انتخابات آزاد می زنند جفایی است به ۳۰ انتخاب. من از روز اول که انتخابات بوده، پای صندوق بودم، این جفاست. من نمی خواهم بگویم تخلفی صورت نمی گیرد. در صدش خیلی پایین. این جفاست انتخابات خوب برگزار می شود. من مطمئنم که قلبی بزرگ صورت نمی گیرد و اصلا اینگونه نیست چون همه نگاه می کنند و رصد می کنند.»

موسوی و کروبی باید تاوان اشتباه بزرگ شان را بدهند

سعیدی کیا اقدامات رهبران جنبش سبز را «اشتباه بزرگ» می خواند و معتقد است موسوی و کروبی باید تاوان اشتباه شان را بدهند. او می گوید: «یک اتفاقاتی قبل از انتخابات و بعد از آن افتاد. متاسفانه گروه بازنده شب قبل اعلام کرد ما برنده ایم بدون اینکه تمامی آراء شمرده شود و همین زمینه ساز اتفاقات ۸۸ شد. پس ببینید یک بستر فتنه بوجود آمد. موسوی و کروبی خیلی اشتباه کردند. هم خودشان و هم مردم رو درگیر اینکار کردند. این بستری که بوجود آمده بود، موسوی و کروبی در مرکز آن قرار گرفتند و متاسفانه این اتفاقات افتاد. حالا اسم این رو شما هرچه می خواهید بگذارید. من می گویم اشتباه بزرگ. سال ۸۸ موسوی و کروبی اشتباه های بزرگی انجام دادند و باید تاوان آن را پس دهند.»

خانواده

متاهل و دارای سه فرزند^{۲۴} است. گفته می‌شود یکی از پسران سعیدی کیا در عزل و نصب‌های درون بنیاد مستضعفان دخالت دارد. وب‌سایت میزنفت در گزارشی از عزل و نصب‌های بنیاد به این دخالت‌ها پرداخته و می‌نویسد:^{۲۵} «زمانی که حکم سعیدی کیا برای تولایی صادر شد، حکمی دیگر برای محمدزاده صادر شد. در حالی که حکم مدیرعامل جدید باید توسط مدیرعامل هلدینگ انرژی سینا صادر می‌شد، چنین اقدامی با ناراحتی تولایی همراه شد اما از وی خواسته شد با این انتصاب کنار بیاید. در نهایت تولایی فرصتی چندماهه به محمدزاده می‌دهد تا اگر موفق بود به کارش ادامه دهد. همان زمان زمزمه‌هایی مطرح شده بود که محمدزاده رابطه بسیار نزدیکی با فرزند سعیدی کیا دارد و همین ارتباط منجر به صعود غیرقابل باور محمدزاده در بنیاد شود. با هر حرف و حدیثی که بود محمدزاده جای خود را به گلپایگانی داد.»

سعیدی کیا مدعی است هیچ کدام از اعضای خانواده اش تابعیت خارجی ندارند و می‌گوید:^{۲۶} «هیچ کدام از بچه‌های من نرفته خارج درس بخواند.»

سعیدی کیا بعد از ۴۰ سال پست مدیریتی در جمهوری اسلامی و ۷۹ سال سن، می‌گوید^{۲۷} قصدی برای بازنشستگی ندارد و می‌خواهد در کار بماند. البته او نمی‌گوید که نقش دریافتی‌های ۱۷ تا ۱۹ میلیون تومانی^{۲۸} در ماه (و پاداش‌های نامعلوم)، چه تاثیری در عدم بازنشستگی در سن ۷۹ سالگی دارد.

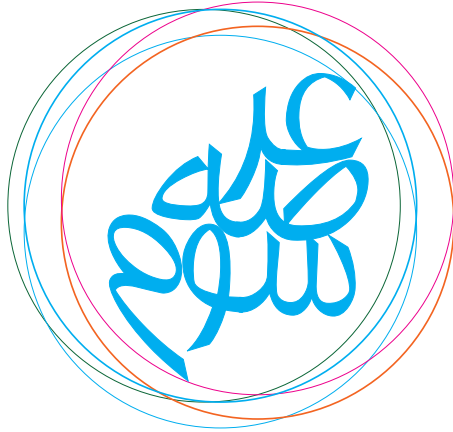
لینک‌ها

- 1- <https://goo.gl/1iCmCj>
- 2- <http://newspaper.hamshahri.org/id/6354/>
- 3- <http://moqavemati.net/20483/>
- 4- <http://aftabnews.ir/fa/news/243457/>
- 5- <http://tarikhirani.ir/fa/news/4/bodyView/3820/>
- 6- <https://www.isna.ir/news/97011503749/>
- 7- <http://www.ghatreh.com/news/nn38716096/>
- 8- <https://www.khabaronline.ir/news/785753/>
- 9- <https://way2pay.ir/83483>
- 10- <https://www.donya-e-eqtasad.com/fa/tiny/news-3463048>
- 11- <https://way2pay.ir/83483>
- 12- <http://www.bbc.com/persian/iran-38942166>
- 13- <https://www.isna.ir/news/97011503749/>
- 14- <https://www.isna.ir/news/97011503749/>
- 15- <https://www.asriran.com/fa/news/642412/>
- 16- <http://www.shafaf.ir/fa/news/308818/>
- 17- <http://ensani.ir/fa/article/10296/>
- 18- <http://www.hamshahrionline.ir/news/47574/>

- 19- <https://www.mashreghnews.ir/news/182043/>
- 20- <http://bit.ly/2MRLOHx>
- 21- <https://www.mashreghnews.ir/news/182043/>
- 22- <https://www.mashreghnews.ir/news/182043/>
- 23- <http://www.entekhab.ir/fa/news/95680/>
- 24- <http://www.hamshahrionline.ir/news/47574/>
- 25- <http://www.mizenaft.com/article/20165/>
- 26- <https://www.donya-e-eqtasad.com/fa/tiny/news-3371758>
- 27- <https://www.donya-e-eqtasad.com/fa/tiny/news-3371758>
- 28- <https://www.fardanews.com/fa/news/793074/>

درباره عرصه سوم

سازمان غیر دولتی و ناسودبر «عرصه سوم» در سال ۱۳۸۹ / ۲۰۱۰ در آمستردام (هلند) بنیان نهاده شد و به ثبت رسید. این سازمان به کوشش گروهی از کنش‌گران مدنی و شخصیت‌های علمی ایرانی و غیر ایرانی در هلند با اهداف زیر شکل گرفته است:

- ترویج و گسترش اندیشه‌های مدنی، صلح‌آمیز، دموکراسی و حقوق بشر
- ظرفیت‌سازی سازمان‌ها، کنش‌گران جامعه مدنی و مدافعان حقوق بشر
- ترویج و گسترش اخلاق مدنی و فرهنگ کارهای داوطلبانه
- آسان‌سازی دسترسی، گردش و مبادله آزاد اطلاعات
- و ایجاد فضایی مناسب برای تبادل نظر، گفت‌وگو بین کنش‌گران جامعه مدنی و دیگر گروه‌های اجتماعی

از دیدگاه پایه‌گذاران «عرصه سوم»، جامعه مدنی کانون مقاومت، تهدید قدرت سیاسی و عرصه قدرت‌یابی شهروندان است. جامعه مدنی مرکز بروز خلاقیت‌ها، ابتکارات تازه اجتماعی و مدرسه آموزش و تمرین دموکراسی، تساهل، مدارا، شهامت و اخلاق مدنی است. جامعه مدنی هم‌چنین کانون تولید، انباشت سرمایه اجتماعی و عرصه آزادی، رهایی و برابری است.

تعریف جامعه مدنی از

منظر عرصه سوم

جامعه مدنی دارای تعاریف گوناگونی است. در میان این تعاریف، «عرصه سوم» تعریف زیر را برای جامعه مدنی برگزیده است:

از نگاه «عرصه سوم»، جامعه مدنی مجموعه‌ای از سازمان‌های رسمی و نیمه رسمی است که پایه‌ها و رویه‌هایی چون دموکراسی، همکاری، حقوق، کثرت‌گرایی، صلح و عدالت را در سطح داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی پشتیبانی و توانمند می‌کنند.

این سازمان‌ها خارج از نفوذ و اراده دولت‌ها قرار دارند و پیگیرانه از راه گفت‌وگو و فشار بر نهادهای دولتی، مسئولیت دولت‌ها را در برابر حقوق شهروندی یادآور و خواسته‌های شهروندان را مطالبه می‌کنند.

بر پایه این تعریف، «عرصه سوم» مأموریت خویش را به عنوان یک سازمان جامعه مدنی فراهم ساختن ابزار، منابع و فرصت‌ها برای آموزش و همکاری با این سازمان‌ها برای توانمندسازی و کثرت‌گرایی در داخل و خارج ایران و جوامع مرتبط می‌داند.

«عرصه سوم» بر این باور است که عدم رعایت حقوق بشر و نبود صلح و دموکراسی، سه معضل اصلی جامعه ایران است. از این رو می‌کوشد تا ارتقاء دهنده‌ی حقوق همه گروه‌های جامعه و نیروهای اجتماعی از هر جنس، مذهب، قوم و گرایش سیاسی غیر خشونت‌آمیز باشد. برای حرکت به سوی یک جامعه دموکراتیک، بررسی موانع فرهنگی، اجتماعی و سیاسی اجرای اعلامیه جهانی حقوق بشر در آن جامعه اهمیت دارد. «عرصه سوم» در تحقق تلاش‌های جنبش حقوق مدنی، سیاسی در ایران، برای ظرفیت‌سازی، تامین نیازهای آینده و گسترش جامعه مدنی دموکراتیک، با رهبران و فعالان جامعه مدنی ایرانی همکاری می‌کند.

در سی سال اخیر با بازگشت جامعه مدنی به عرصه دانشگاهی و سپهر عمومی، نقش آن در گوشه و کنار به شکل چشم‌گیری رشد و گسترش یافته است. به همین دلیل عده‌ای از پژوهشگران، جامعه مدنی را بزرگ‌ترین پروژه هزاره نو می‌نامند.

بنابراین جامعه مدنی به مثابه عرصه سوم در روند گسترش صلح و دموکراتیک‌سازی، به دلیل برخورداری از توانایی‌هایی چون: نمایندگی گروه‌های اجتماعی، پیوند نزدیک‌تر و گسترده‌تر با جوامع محلی، پیگیری خواسته‌های آنان، بازتاب دادن صدای مردم و گروه‌های به حاشیه رانده شده، فراهم ساختن ابزارها و فرصت‌های لازم برای ارائه و بیان دیدگاه‌های شهروندان، توانمند ساختن شهروندان برای پیکار و تغییر سیاست‌های عمومی، ساختن جهانی دیگر و از دیگر بازیگران توسعه (دولتی و خصوصی) متمایز می‌شوند.

جامعه مدنی تلاش می‌کند در الگوی تازه توسعه و فرایند دموکراتیک‌سازی، الگوی جدیدی از کارایی و کارآمدی، پاسخ‌گویی، شفافیت، نهادینه ساختن تنوع و نظم انجمنی در جامعه ارائه دهد.

در چند دهه اخیر، جامعه ایرانی نیز با پایان جنگ ایران-عراق، فروکش کردن هیجان‌های انقلابی، افول پوپولیسم، غیرایدئولوژیک شدن جامعه و مسلط شدن گفتمان توسعه، همگام با دگرگونی‌های جامعه جهانی و موج سوم دموکراسی، شاهد بازگشت اما آرام جامعه مدنی بوده است.

۴۷

در این سال‌ها جامعه مدنی ایرانی به‌رغم محدودیت‌ها و تنگناها و وجود کانون‌های مقاومت، از رشد، تنوع و پویایی نسبتاً چشمگیر برخوردار بوده است:

در یک دهه اخیر و پس از تغییرات گسترده‌ای که در صحنه فعالیت‌های سیاسی و مدنی در ایران رخ داده به نظر می‌رسد تلاش برای گسترش جامعه مدنی، قدرت‌یابی شهروندان، دفاع از آزادی انجمن‌ها و حقوق شهروندی، تلاش برای حفاظت از محیط‌زیست و تواناسازی محیط‌های سیاسی و اجتماعی، از مهم‌ترین دغدغه‌ها و اهداف استراتژیک کنش‌گران جامعه مدنی است.

پایه‌گذاران «عرصه سوم» در همراهی با این دگرگونی‌های گسترده، امیدوارند بتوانند در راه پویایی و توانمندسازی جامعه مدنی ایران در این مقطع زمانی گامی مثبت برداشته و به شکل‌گیری هر چه بهتر جامعه مدنی در ایران کمک کنند.

از این رو هیات مدیره، مشاوران و همکاران «عرصه سوم» نیز به منظور تحقق این اهداف از ترکیب متنوعی تشکیل شده است. در سازمان از تخصص‌های گوناگون کارشناسان و فعالان مدنی که هر یک پژوهش‌ها و تجارب متنوعی درباره جامعه ایران داشته‌اند استفاده شده است. این ترکیب ناشی از نگاه مستقل «عرصه سوم» نسبت به مسائل جامعه مدنی است.

سازمان غیر دولتی و ناسودبر «عرصه سوم» در سال ۱۳۸۹ / ۲۰۱۰ در آمستردام (هلند) بنیان نهاده شد و به ثبت رسید. این سازمان به کوشش گروهی از کنش‌گران مدنی و شخصیت‌های علمی ایرانی و غیر ایرانی در هلند با اهداف زیر شکل گرفته است:

- ترویج و گسترش اندیشه‌های مدنی، صلح‌آمیز، دموکراسی و حقوق بشر
- ظرفیت‌سازی سازمان‌ها، کنشگران جامعه مدنی و مدافعان حقوق بشر
- ترویج و گسترش اخلاق مدنی و فرهنگ کارهای داوطلبانه
- آسان‌سازی دسترسی، گردش و مبادله آزاد اطلاعات
- و ایجاد فضایی مناسب برای تبادل نظر، گفت‌وگو بین کنش‌گران جامعه مدنی و دیگر گروه‌های اجتماعی

از دیدگاه پایه‌گذاران «عرصه سوم»، جامعه مدنی کانون مقاومت، تهدید قدرت سیاسی و عرصه قدرت‌یابی شهروندان است. جامعه مدنی مرکز بروز خلاقیت‌ها، ابتکارات تازه اجتماعی و مدرسه آموزش و تمرین دموکراسی، تساهل، مدارا، شهامت و اخلاق مدنی است. جامعه مدنی همچنین کانون تولید، انباشت سرمایه اجتماعی و عرصه آزادی، رهایی و برابری است.

